

(м. КРАКІВ, ПОЛЬЩА)

(м. СВИШТОВ, БОЛГАРІЯ)

(м. МІТТВАЙДА, НІМЕЧЧИНА)

(м. ПРАГА, ЧЕХІЯ)

(м. ЯССИ, РУМУНІЯ)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ РИНКУ ТА
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ
КРАКІВСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГОСПОДАРСЬКА АКАДЕМІЯ
ІМ. ДИМИТРА А. ЦЕНОВА
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ
ЯСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. А.Й. КУЗИ

НАУКОВІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА МАКРО-, МЕЗО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНЯХ

**26-27 квітня
2023 року**

**Збірник матеріалів XXI Міжнародної
науково-практичної конференції
Одеського національного
економічного університету**

*Матеріали публікуються в авторській редакції
з незначною загальною правкою укладачів, відповідальність за зміст
та достовірність досліджень несуть автори.*

*Відповідальні за випуск, укладачі:
Батанова Т. В., Будна В. О., Ігнатенко Р. В.*

Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях : зб. матеріалів XXI Міжнар. наук.-практ. конф. Одеського національного економічного університету, 26-27 квітня 2023 р. Одеса : ОНЕУ, 2023. 368 с.

Особливості розвитку економіки України протягом останніх років характеризуються процесом системної інституціональної трансформації. Відбуваються глибокі економічні зміни, активно формуються нові підходи до управління економікою, вдосконалюються ринкові методи господарювання, реалізуються євроінтеграційні процеси та здійснюються адаптація та зміни українського законодавства відповідно до нормативної бази ЄС.

Складність та суперечливість сучасних трансформаційних процесів, нагальність розв'язання цих та інших проблем обумовлює актуальність та прикладне значення їх усебічного вивчення та об'єктивної економіко-правової оцінки. Сучасні виклики для світової економіки, пов'язані з подоланням наслідків пандемії COVID-19, а також руйнівні наслідки для усіх сфер життєдіяльності України в умовах військової агресії з боку Російської Федерації, потребують переосмислення соціально-економічних процесів, які відбуваються, та прийняття адаптивних або, в деяких випадках, радикальних рішень в управлінні країною та захисту її національних інтересів.

Конференція покликана консолідувати науковців та фахівців навколо вирішення економічних проблем, які постають перед нашою країною в цих складних умовах.

Матеріали конференції орієнтовані на науковців, аспірантів та студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти, а також фахівців економічних підрозділів підприємств та організацій.

UDC 37:378.16

Oksana Heina

*PhD, Assistant Professor of Language and
Psychological and Pedagogical Training Department,
Odessa National Economic University (Ukraine)*

Natalia Kovalska

*PhD, Assistant Professor of Language and
Psychological and Pedagogical Training Department,
Odessa National Economic University (Ukraine)*

EXPERIENCE IN DEVELOPING A TEXTBOOK FOR UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE BASED ON PROFESSIONAL-ORIENTED TEXTS

JEL classification: A290; I230

In accordance with the European recommendations on language education, one of the directions in solving the current problem of finding ways to intensify the formation of professional competence of foreign students is the creation of textbooks on the Ukrainian as a foreign language based on professionally oriented texts. The purpose of such a textbook is to teach the scientific language based on the material close to the students' future specialization. Specialty texts should be the basis for teaching foreign students professional communication in the Ukrainian language. Before working with the specialty text, students should be offered to perform lexical exercises to activate the vocabulary, to do a lexical analysis of words; to match synonymous expressions to phraseological units; to explain abbreviations and acronyms; to complete the test, choosing from several options of answers – one is correct, etc. [1].

Learning the semantic analysis of the text is important. Effectively use tasks, the answers to which show the level of understanding of the read text. Such tasks should concern the understanding of the content of the text, its subject matter, the structure of the text, the ability to analyze its structure, and determine the logical connections between parts of the text. Compilation of different types of plans for specialty texts in the practice of studying is a necessary skill that contributes to the formation of more complex skills in the compression and transformation of scientific texts, which means that it contributes to professional speech. A significant place in the manual is devoted to the grammar of the scientific style of speech. The selection of constructions of scientific language should be carried out on the basis of the requirements of the system of the language of science, as well as on the basis of the principle of frequency of constructions. Lexical and grammatical material is introduced on a syntactic basis with the help of lexical-grammatical constructions, thus ensuring complexity in the presentation of language material and its communicativeness [2; 3].

The achievement of the best result is facilitated by filling each lesson in the textbook with all possible types of exercises and the maximum possible number of them. The system of various tasks when creating a textbook on the Ukrainian as a foreign language on the basis of professionally oriented texts will allow to correct previously acquired lexical and grammatical skills, optimize understanding and memorizing of new material, improve the ability to independently analyze complex grammatical phenomena, and also provide the teacher with a greater opportunity to choose educational material. Depending on the level of linguistic and communicative competence of a specific group of students and learning goals, emphasis can be placed on reproductive or productive, oral or written types of work. The presence of a large number of exercises makes it possible to use exactly the material that is needed in this group. This will allow the individualization of the learning process and deepening knowledge of the language of the specialty.

References

1. Shvets, H. D. (2019). *Theory and practice of teaching the Ukrainian language to foreign students of humanitarian specialties* [Teoriia i praktyka navchannia ukrainskoi movy inozemnykh studentiv humanitarnykh spetsialnostei], Feniks, Kyiv, 529 s. [in Ukrainian]
2. Masytska, T. (2022). Language and didactic features of learning verbs in classes on Ukrainian as a foreign language [Linhvodydaktychni osoblyvosti vyvchennia diiesliv na zaniattiakh z ukrainskoi movy yak inozemnoi], *Aktualni problemy mizhkulturnoi komunikatsii*, IVV Lutskoho NTU, Lutsk, s. 279–280 [in Ukrainian]

3. Shvets, H. D. (2019). Discussion potential of the essay genre in teaching the Ukrainian as a foreign language [Dyskusiyniyi potentsial zhanru ese v navchanni ukrainskoi movy yak inozemnoi], *Vykladannia mov u vyshchykh navchalnykh zakladakh osvity na suchasnomu etapi. Mizhpredmetni zviiazky*, Kharkiv. Vol. 34, s. 258–272 [in Ukrainian]

УДК 159.922.2

Пундєв Володимир Васильович

*к. психол. н., ст. викладач кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки,
Одеський національний економічний університет (Україна)*

ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

JEL classification: A130; A220

Особливості особистості та діяльності викладача закладу вищої освіти (ЗВО) привертала та привертають увагу перш за все психологів, педагогів та управлінців. Інтерес психологів пов'язаний, насамперед, з тим, що саме від психологічних чинників викладацького складу вирішальною мірою залежать організація діяльності та можливості самореалізації суб'єктів навчально-освітнього процесу [1; 4].

Це пояснює високий рівень вимог до викладачів, який передбачає і різнобічну компетентність, авторитетність, підготовленість до професійної діяльності, і розвинені психологічні компетенції, наприклад, управління, впливу, самоменеджменту.

Психологічна проблема впливу професії на особистість постійно концентрує на собі увагу дослідників і, як і раніше, залишається актуальною у сьогоденні.

Найважливішим тут постає аспект професійної деформації особистості викладачів, що пояснюється, з одного боку, комплексом психологічних і соціальних питань, пов'язаних із життєвим шляхом освітянина, а, з іншого, – проблемністю і невирішеністю багатьох важливих сторін цього феномену.

Підтримка психологічного здоров'я, психологічна профілактика можливої професійної деформації особистості викладача ЗВО є невід'ємними складовими менеджменту закладу і не можуть розглядатися окремо від інших його аспектів.

Реалізація професійно-особистісного потенціалу викладачів залежить від сукупності факторів: психологічних, соціальних, юридичних, організаційних та економічних. Вони також є взаємозумовленими у рамках різномасштабних систем: країни, регіону, професії, конкретного ЗВО.

Однак, у будь-якому випадку, діяльність суб'єктів освіти спирається на фундаментальні психологічні закономірності, а психологічне забезпечення менеджменту полягає у створенні об'єктивних та суб'єктивних передумов використання таких принципів організації та основних цінностей, які знижують ймовірність виникнення тих чи інших проявів професійної деформації особистості.

Аналіз цієї проблеми наразі виокремлює дослідження сукупностей таких передумов можливої професійної деформації особистості викладача ЗВО [1–7]:

1) об'єктивних – це передбачає вивчення проявів психологічних деформацій викладача у освітньому середовищі, своєчасного інформування, психологічної об'єктивності інформації, наданої професійній спільноті, узагальнення та розкриття психологічних основ профілактики та корекції професійної деформації особистості;

2) суб'єктивних – формування психологічної готовності викладачів та менеджерів до розуміння наявності проблеми та профілактику чи корекцію професійної деформації особистості, дослідження впливу різноманітних суб'єктивних факторів на ефективність результату діяльності викладача.

Чинниками ризику професійної деформації особистості (та загалом для психологічного здоров'я) у освітніх організаціях є: 1) висока емоційна затратність і стресовість діяльності, відсутність умов для зняття психологічної втоми; 2) недостатня особистісна компетентність у питаннях збереження психологічного здоров'я [2].

Проблема підготовки менеджменту освітніх організацій до збереження психологічного здоров'я викладача та профілактики професійної деформації визначається суперечностями між:

ЗМІСТ

Напрямок I. Формування сучасного мислення як чинника державотворення

Секція 1. Світоглядні, соціально-політичні та історичні аспекти розвитку інформаційного суспільства в Україні

Балута Т.П. <i>Політична модернізація як медіатор розвитку сучасного суспільства</i>	3
Симоненко С.П., Щубелка Н.В. <i>До питання про можливі ризики впливу новітніх інформаційних технологій на навчальний процес</i>	5
Сіленко А.О., Сіленко М.В. <i>Модернізація української системи освіти в умовах формування інформаційного суспільства</i>	6
Хандій О.О., Шамілева Л.Л. <i>Вплив цифровізації економіки на забезпечення якості трудового життя</i>	8
Шмиголь М.Ф. <i>Тенденції розвитку та виклики інформаційного суспільства: український досвід</i>	10
Щербина Н.Ф. <i>Інформаційне поле як фактор соціокультурного розвитку України</i>	12
Юшкевич Ю.С. <i>Актуалізація проблеми пропаганди в умовах розвитку інформаційного суспільства</i>	13

Секція 2. Формування особистості сучасного фахівця з економіки засобами гуманітарних наук

Антонюк О.І. <i>Коучинг як технологія професійно-особистісного розвитку фахівця в системі освіти</i>	16
Асєєва Ю.О., Фельдман П.Р. <i>Сучасний погляд на значення емоційного ставлення до професії при професійному самовизначенні</i>	18
Соґан С. <i>Ethical aspects of the values used in promoting toys and games to children</i>	20
Heina O., Kovalska N. <i>Experience in developing a textbook for Ukrainian as a foreign language based on professional-oriented texts</i>	22
Пундєв В.В. <i>Підтримка психологічного здоров'я викладача закладу вищої освіти</i>	23
Чусова О.М. <i>Психологічне благополуччя як чинник розвитку особистості сучасного фахівця соціономічної сфери</i>	24

Секція 3. Англійська мова в економіці та бізнес-освіті

Бадюл Л.М. <i>Майстерність педагогічного спілкування на заняттях з англійської мови</i>	27
Георгієвська З.А. <i>Короткий огляд інструментів Google для дистанційного навчання</i>	28
Заволока С.І. <i>Іміджологія як необхідний компонент формування позитивного іміджу викладача закладу вищої освіти</i>	29
Ichim A.-A. <i>Teaching cultural diversity through English</i>	31
Карпова О., Vieklisch I. <i>Innovative teaching methods of English</i>	32
Карпова О.О., Зверєва А.С. <i>Переваги та недоліки використання кейс-методу в процесі викладання економічних дисциплін іноземною мовою</i>	33